

Preken

Deze keer een gezamenlijke uitgave van de
Vredeskerk - Opstandings- en Detakerk

Efeziërs 6: 10 – 20

Marcus 8: 22 - 29

Gemeente van Christus Jezus,

“Ik zie, ik zie wat jij niet ziet.”

Laatste speelden we dit spel weer eens in de auto. “Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet en de kleur is...”.

Zo eenvoudig als de spelregels zijn, zo lastig is het spel zelf. Het blijkt nog niet zo eenvoudig om te raden wat een ander gezien heeft. Er is zoveel te zien. Zoveel dingen met dezelfde kleuren.

Eén van onze kinderen maakte er van: “Ik zie ik zie wat jij nooooooit zult zien en de kleur is...”. “Ja, maar dat is oneerlijk!” kwam gelijk het repliek. “Hoezo kunnen wij het nooit zien. We moeten het wel kunnen zien, want anders is het niet eerlijk!”

Wat is dat ‘eerlijk kijken’? Het kind aan de ene kant van de auto ziet andere dingen dan het kind aan de andere kant van diezelfde auto. Het meisje op de achterbank richt haar blikveld op andere dingen dan dat haar moeder dat doet op de voorstoel.

Zien, daadwerkelijk zien, is niet slechts een kwestie van ‘gewoon je ogen open doen’.

In het Marcusevangelie gaat het vaker over zien en niet-zien. ‘Hebt u ogen en ziet u niet? Hebt u oren en u hoort niet’, vraagt Jezus? Onze blindheid voor wat er gebeurt in de wereld, heft zich niet op, doordat het zonlicht onze ogen raakt.

Wat jij ziet, is afhankelijk van een aantal complexe en samenhangende factoren.

Wat jij ziet, houdt verband met waar jij je aandacht op richt. Je ziet wat je raakt, wat je interesseert. Die dingen waar jij op dat moment mee bezig bent.

Wat jij ziet, hangt samen met wat in jouw blikveld komt. In welke straat staat jouw huis. Waar stond je wieg. Naar welke school ben je gegaan. Je leefomgeving vormt een soort van natuurlijk filter voor wat jou onder ogen komt.

Wat jij ziet, heeft ook nauwe relatie met wat je *wilt* zien. Wat sta je zelf toe om te zien? Bewust en onbewust stel je je hoofd en je hart open voor wat je zien wilt.

En daarmee komen we ook bij de pijnlijke vraag; wat willen we *niet* zien. Waar kijken we liever bij weg? Omdat de pijn te pijn groot is. Omdat het onrecht te schrijnend is. Omdat onze machteloosheid ons bijna dwingt om een andere kant uit te kijken.

De beelden uit Syrië. Beelden van de westelijke Jordaanoever. Beelden van asielzoekers die na 15 jaar dit land uit gezet worden. Kinderen in de knel.

Beelden, waar ik mij soms letterlijk voor afwend, omdat ze de dagelijkse gang teveel belasten. Omdat ik me er geen raad mee weet. Omdat ze een té groot appèl doen.

Jezus opent de blinde man in Betsaïda de ogen. Zoals hij al eerder een doofstomme man de mond en oren opende, geneest hij op bijna dezelfde wijze een blinde man. Hij leidt de man weg uit het dorp. Weg uit de grote beïnvloedende factor van je blikveld. Hij legt speeksel en de handen op zijn ogen. Intieme gebaren; je eigen speeksel, jouw eigen handen.

Hij laat de man zien. Een zijn daad van genezing en bevrijding. “Hij zag alles nu heel helder”. Hij kon scherp zien.

De profeet Jesaja verhaalt van het Rijk van God waar ‘blinden kunnen zien en doven kunnen horen. Verlamden kunnen lopen en aan armen wordt het goede nieuws bekendgemaakt.”

Gestalten van een Rijk van vrede waar mensen elkaar zien. Waar mensen God horen. Waar mensen elkaar aanhoren.

Met zijn daad van genezing, van bevrijding, schetst Jezus de contouren van dat koninkrijk van God. Geen Rijk dat hierna is, of ooit nog komen zal in onze dromen, maar dat vandaag, hier, onder ons aanwezig is.

“Ik zie ik zie wat jij niet ziet.”

‘Wat zie ik?’ ‘Wat wil ik onder ogen zien’. ‘Wat zie ik wel, maar waar kijk ik liever bij weg?’ Die vragen dringen zich in deze tijd van verkiezingen met extra scherppte op mij af. Welke afwegingen maak ik, om straks dat vakje rood te kleuren?

Ik zie de lijsttrekkers in hun colbert en stropdas. Ik hoor hun argumenten en inzichten. Ik zie het spel dat ze spelen: “Ik zie, ik zie wat jij niet ziet.”

Wees niet bezorgd, ik zal geen stemadvies geven.

Maar met de contouren van het Koninkrijk van God voor ogen, kán ik niet anders, nee, *wil* ik niet anders dan ook zo naar het Koninkrijk der Nederlanden te kijken.

Gehoord van Jezus’ genezende aanraking. Meegekeken hebbend met Jezus’ liefdevolle blik. Werkend in zijn wijngaard waar ieder het zelfde loon ontvangt.

Zijn verhaal ontregelt het gemakzuchtig denken, mijn gelatenheid, mijn gevoel van onmacht. Het wil mijn doen en laten beïnvloeden.

Juist nu de crisis groot is en de bomen niet meer tot aan de hemel rijken. Juist nu er keuzes gemaakt zullen moeten worden. Met welke blikrichting maken wij keuzes?

Moeten wij niet opnieuw het stoffige woord 'solidariteit' inbrengen? Solidariteit, dat zoveel wil zeggen als 'door saamhorigheid verbonden'. Met elkaar verbonden. Geraakt zijn aan elkaar, je laten raken.

Laten wij ons met elkaar verbinden, en keuzes maken om de zorg betaalbaar te houden. Laten wij in de keuzes met betrekking ontwikkelingsgelden, verbondenheid scheppen met mensen in de armste landen. Laten wij een bril van solidariteit opzetten, bij keuzes over werk en inkomens, studie en kinderbijslag.

'Ik zie ik zie wat jij niet ziet.' Zien wij onszelf? Of zien wij door de ogen van de ander, onszelf. Zien wij de kwetsbare mens? Hebben wij de generaties die na ons komen voor ogen?

Het verhaal van de genezing van de blinde man, staat op een scharnierpunt in het Marcusevangelie. Het is letterlijk het midden van het geschrift. In de vorige acht hoofdstukken hebben mensen vooral *niet* gezien wie Jezus is. En dan wordt deze man genezen van zijn blindheid.

En dan volgt de spannende vraag: 'wie denken de mensen dat ik ben?' Een profeet. Johannes de Doper. Elia. En wie denken jullie dat ik ben? Zijn de ogen geopend?

Spannend is de vraag of mijn ogen geopend zijn. Laat ik mijn ogen open? Kan ik kijken met de blik waarmee de Messias naar de mensen kijkt?

Ik zie ik zie wat jij kunt zien. Ik zie, wat Hij ons in zijn verhalen en tekenen zien laat. Ik zie jong en oud, ziek en gezond, rijk en arm, huidige en toekomstige generaties, gelovig en ongelovig, wit en zwart.

De samenhang tussen ál dezen. De ingewikkeldheid van hen samen. De bevrijdende ruimte die God schept om te leven. Dat te zien, soms even.

Weggeleid uit vertrouwdheid en veiligheid.

Aangeraakt met speeksel.

De handen opgelegd gekregen.

In zijn ruimte gezet om te leven.

En dan scherp te zien.

Moge het zo zijn. Amen.